

Home > Materialen > Afvalplan olie- en brandstofrestanten

Ontwerp Circulair Materialenplan

Afvalplan olie- en brandstofrestanten

Inspraak

Dit document is een onderdeel van het Ontwerp Circulair Materialenplan (ontwerp-CMP) voor de inspraakprocedure. Eenieder krijgt de gelegenheid om in deze periode verbeterpunten of suggesties aan te dragen voordat het CMP definitief wordt vastgesteld.

De Wet milieubeheer bepaalt dat voor het vaststellen van het CMP een procedure van inspraak moet worden gevolgd. Dit geldt niet voor alle onderdelen voor het CMP, maar wel voor de onderdelen die doorwerken in de besluiten van bevoegde gezagen. In het CMP staan deze teksten onder de kop 'Toetsingskaders'.

Zienswijzen op de toetsingskaders worden van een formele reactie voorzien in een reactienota. Daarin wordt aangegeven hoe de zienswijzen zijn verwerkt in het definitieve CMP, of worden argumenten gegeven voor waarom zienswijzen niet tot aanpassing hebben geleid. Zienswijzen op de toelichtende onderdelen worden wel bekeken op mogelijkheden om het CMP te verbeteren, maar worden niet van een formele reactie voorzien in de reactienota.

Een zienswijze indienen kan via het formulier op Platform Participatie (zie de link op circulairmaterialenplan.nl). Vermeld bij uw reactie de titel van het onderdeel van het CMP waar u op reageert, plus het paginanummer of paragraafnummer.

Pdf's ontwerp-CMP worden website

De definitieve tekst van het CMP wordt een website. Deze pdf's van het ontwerp-CMP geven een indruk van de opmaak van de toekomstige website, maar bevatten nog niet de bijbehorende functionaliteiten. Enkele tips voor het lezen van de pdf's:

- In deze pdf kunt u in de browser of de pdf-reader linksboven of rechtsboven een inhoudsgave uitklappen, genaamd 'inhoud' of 'bladwijzers'.
- Onderstippelde woorden in de tekst zijn begrippen waarvoor op de website in een uitklapkader de betekenis wordt gegeven. Zie in het ontwerp-CMP de begrippenlijst onder het deel Instrumenten.
- De [[Interne links](#)] in het CMP worden in het ontwerp-CMP nog in blauw met rechte haken weergegeven, maar deze verwijzingen werken nog niet. De links worden op de website van het definitieve CMP werkend gemaakt.

Dit document is opgemaakt voor digitoegankelijkheid. Kunt u de tekst of afbeeldingen niet lezen? Neem dan contact op via 088-7977102 of het [contactformulier](#) van de helpdesk.

Status: Ontwerp Circulair Materialenplan voor inspraak

Afzender: Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Datum: januari 2025

Website: circulairmaterialenplan.nl

Home > Materialen > Afvalplan olie- en brandstofrestanten

Afvalplan olie- en brandstofrestanten

Dit afvalplan geeft het toetsingskader waar bevoegd gezag rekening mee moet houden bij het verlenen van vergunningen voor afvalverwerking en het grensoverschrijdend transport van vloeibare olie- en brandstofrestanten.

Leeswijzer

Het eerste deel van dit plan bevat de toetsingskaders voor het vergunnen van de verwerking van en het grensoverschrijdend transport van vloeibare olie- en brandstofrestanten. Bevoegde gezagen moeten bij het nemen van besluiten rekening houden met deze toetsingskaders.

Het tweede deel van dit plan geeft toelichting op de toetsingskaders in het eerste deel. Ook geeft het aanvullende informatie die van belang kan zijn bij het nemen van besluiten over het verwerken of het grensoverschrijdend transport van deze afvalstoffen.

Aan het einde is beschreven wat de toekomstplannen zijn voor de toetsingskaders van dit afvalplan. Kijk voor meer informatie over de verschillende ketenplannen en afvalplannen bij [[materialen](#)].

Inhoud

Toetsingskaders

1. Afbakening toetsingskaders
2. Toetsingskader hoogwaardig verwerken
  - 2.1. Mengen van afvalstoffen
  - 2.2. Minimumstandaard
3. Toetsingskader grensoverschrijdend transport

Toelichting

4. Toelichting op de afbakening
5. Toelichting op hoogwaardig verwerken
  - 5.1. Gescheiden houden en mengen van afvalstoffen
  - 5.2. Minimumstandaard
  - 5.3. Zeer zorgwekkende stoffen
6. Overige informatie
  - 6.1. Afvalstof of niet-afvalstof
  - 6.2. Terugwinnen van kritieke materialen
  - 6.3. BREF in relatie tot de minimumstandaard
  - 6.4. Relevante achtergronddocumenten

Toekomstplannen

Toetsingskaders

Dit deel van het plan beschrijft hoe bedrijven vloeibare olie- en brandstofrestanten moeten verwerken en wat daarbij de aandachtspunten zijn. Het bevat het toetsingskader voor het bevoegd gezag voor het vergunnen van het verwerken van deze afvalstoffen en het toetsingskader voor het toestaan van grensoverschrijdend transport door de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT). Bevoegde instanties moeten bij het nemen van besluiten rekening houden met het CMP en dus met deze toetsingskaders (artikel 10.14 van de Wet milieubeheer).

De primaire doelgroepen waarvoor dit plan geschreven is, zijn zowel de bedrijven die deze afvalstoffen verwerken of grensoverschrijdend transporteren als het bevoegd gezag dat voor deze activiteiten toestemming moet verlenen. Die toestemming wordt verleend in een omgevingsvergunning voor het verwerken van de afvalstoffen of met een beschikking op een kennisgeving voor grensoverschrijdend transport. Voor de omgevingsvergunning zijn gemeenten en provincies het bevoegd gezag (namens hen vaak een omgevingsdienst). Voor de beschikking op de kennisgeving is dat de minister (namens de minister de ILT).

Omdat dit deel primair geschreven is voor afvalverwerkende bedrijven en het bevoegd gezag, worden specifieke technische en juridische termen gebruikt. Voor het lezen van dit deel is daarom een bepaalde mate van kennis over de afvalwetgeving, het proces van vergunningverlening en de regels voor grensoverschrijdend transport vereist. Voor lezers die niet tot de primaire doelgroep behoren en toch meer informatie over het verwerken van deze afvalstof willen lezen, zijn met name de paragrafen met toelichting interessant.

1. Afbakening toetsingskaders

De bepalingen van dit afvalplan gelden voor de volgende afvalstoffen:

Afvalstoffen	Toelichting
Vloeibare brandstofrestanten	Zoals (niet limitatief): <ul style="list-style-type: none"> vloeibare brandstofrestanten die vrijkomen bij het ledigen van opslagtanks of transportmiddelen (voer- of vaartuigen); partijen brandstof die niet aan de specificaties voldoen (off-spec partijen). Beide vormen van brandstofrestanten kunnen afkomstig zijn van landactiviteiten en van de scheepvaart.
Olierestanten	Niet gebruikte minerale of synthetische oliën, zoals (niet limitatief): <ul style="list-style-type: none"> niet gebruikte oliën (bijvoorbeeld smeerolie); olierestanten die vrijkomen bij het ledigen van opslagtanks of transportmiddelen (voer- of vaartuigen); partijen olie die niet aan de specificaties voldoen (off-spec partijen). Al deze vormen van olierestanten kunnen afkomstig zijn van landactiviteiten en van de scheepvaart.

Een uitgebreide toelichting op de afbakening staat in [\[paragraaf 4\]](#). Onderdeel daarvan is een overzicht van afvalstoffen die lijken op de afvalstoffen van dit afvalplan, maar vallen onder andere afval- of ketenplannen.

2. Toetsingskader hoogwaardig verwerken

Om materialen beschikbaar te houden voor de economie is het van belang om afvalstoffen zo hoogwaardig mogelijk te verwerken. Voor hoogwaardige verwerking of vanuit de zorg voor mens en milieu is het soms nodig om verontreinigingen af te scheiden of afvalstoffen integraal te verwijderen. Voor de gewenste verwerking kan het noodzakelijk zijn om afvalstoffen gescheiden te houden. Onderstaande paragrafen gaan in op de volgende aspecten die van belang zijn het bij het vergunnen van het verwerken van vloeibare olie- en brandstofrestanten:

- vergunnen van mengen (2.1)

- de minimumstandaard (2.2)

2.1 Mengen van afvalstoffen

Mengen is in het Besluit activiteiten leefomgeving ([Bal](#)) aangewezen als een milieubelastende activiteit waarvoor in bepaalde gevallen een vergunning nodig is. Het gaat zowel over het mengen van afvalstoffen onderling als over het mengen met niet-afvalstoffen. Ook bij het samenvoegen binnen één afvalcategorie kan sprake zijn van mengen en kan een vergunningplicht gelden.

De [\[beslisboom vergunningplicht mengen\]](#) is een hulpmiddel om na te gaan of voor het mengen een vergunning is vereist.

2.1.1 De afvalcategorieën

De afvalcategorieën uit bijlage II van het Bal vormen de basis voor het gescheiden houden van afval en voor de vergunningplicht voor het mengen van afvalstoffen. Correct gescheiden houden van afvalstoffen waarborgt een latere (hoogwaardige) verwerking volgens de minimumstandaard. De [\[minimumstandaard\]](#) is daarom de basis voor de indeling in deze categorieën.

Onderstaande tabel verduidelijkt welke afvalstoffen onder welke afvalcategorie vallen.

Nr.	ga/nga*	Afvalcategorie Bal	Afvalstoffen die hieronder vallen
67	ga	Niet-gebruikte oliën en partijen olie en brandstof die niet aan de specificaties voldoen (off-spec partijen)	Hieronder vallen: <ul style="list-style-type: none"> • restanten vloeibare brandstoffen; • restanten minerale of synthetische oliën; • restanten biodiesel; • partijen die zijn afgedankt omdat ze niet aan specificaties voldoen (off-spec partijen).

* ga = gevaarlijk afval; nga = niet-gevaarlijk afval

De wettelijke regels over hoe deze bedrijven hun afvalstoffen gescheiden moeten houden staan in [\[paragraaf 5.1.1 'gescheiden houden van afvalstoffen'\]](#).

2.1.2 Vergunnen van mengen

Het bevoegd gezag toetst een vergunningaanvraag voor het mengen aan het [\[hoofdstuk mengen van afvalstoffen\]](#) en de daarin opgenomen toetsingskaders.

Dit plan bevat geen specifieke bepalingen waarmee het bevoegd gezag in afwijking van de algemene toetsingskaders rekening moet houden.

[\[Paragraaf 5.1.2\]](#) licht toe wat de wetgeving en de toetsingskaders van het CMP concreet betekenen voor het vergunnen van het mengen van vloeibare olie- en brandstofrestanten.

2.2 Minimumstandaard

Het verwerken van vloeibare olie- en brandstofrestanten moet plaatsvinden in overeenstemming met onderstaande minimumstandaard(en). Dit betekent dat het bevoegd gezag ook voor hoogwaardiger vormen van verwerken vergunning kan verlenen, tenzij de minimumstandaard hiervoor specifieke beperkingen bevat.

Het bevoegd gezag kan alleen vergunning verlenen voor het verwerken van de afvalstoffen op een manier die laagwaardiger is dan de minimumstandaard als sprake is van uitzonderingsgevallen, zoals bijvoorbeeld bij calamiteiten of de aanwezigheid van bepaalde ZZS. Zie ook de [\[Leidraad gebruik minimumstandaard\]](#).

De volgende minimumstandaarden gelden voor het verwerken van vloeibare olie- en brandstofrestanten:

Deelstroom	Afvalstof	Minimumstandaard
a	Vloeibare brandstofrestanten	Andere nuttige toepassing (bijvoorbeeld ~~hoofdgebruik als brandstof~~).
b	Olierestanten	Andere nuttige toepassing, met als beperking dat ~~hoofdgebruik als brandstof~~ alleen is toegestaan binnen locaties waarvoor emissiebeperking is gereguleerd in specifieke regelgeving en/of in een omgevingsvergunning waarin waarborgen voor mens en milieu kunnen worden vastgelegd. Dit betekent dat afzet van olierestanten als, of het verwerken van deze olierestanten tot (een bestanddeel van) brandstoffen voor voer-, vaar- en vliegtuigen, andere mobiele toepassingen of voor vormen van inzet buiten installaties niet is toegestaan. Hiervoor neemt het bevoegd gezag zo nodig ~~stuuringsvoorschriften~~ in vergunningen van verwerkers op.

Een toelichting op bovenstaande minimumstandaard(en) in relatie tot hoogwaardige verwerking staat in [[paragraaf 5.2 'toelichting op de minimumstandaard'](#)].

Afvalstoffen met bepaalde ZZS

Het kan zijn dat er ZZS in de afvalstof zitten. Zowel de beschreven wetgeving als de toetsingskaders van [[hoofdstuk mengen van afvalstoffen](#)] en [[hoofdstuk ZZS en overige zorgstoffen](#)] kunnen beperkingen stellen aan het verwerken van afvalstoffen met ZZS. Bij het beoordelen of een verwerking kan worden vergund, betreft het bevoegd gezag ook deze hoofdstukken. In [[paragraaf 5.3 van dit plan](#)] staat meer informatie en een overzicht van ZZS die in de afvalstof aanwezig kunnen zijn.

3. Toetsingskader grensoverschrijdend transport

Onderstaand toetsingskader is gebaseerd op het [[Hoofdstuk grensoverschrijdend transport](#)]. Daarin staat het algemene toetsingskader, de bezwaargronden en de bijbehorende procedures voor het grensoverschrijdend transport (verder: overbrenging) van afvalstoffen vanuit of naar Nederland die de ILT hanteert in het kader van de Europese verordening voor de overbrenging van afvalstoffen (EVOA).

In dit afvalplan is bovenstaande uitgewerkt tot een specifiek toetsingskader voor het beoordelen of het overbrengen van vloeibare olie- en brandstofrestanten is toegestaan. Indien dit specifieke toetsingskader afwijkt van het bepaalde in het hoofdstuk grensoverschrijdend transport, dan gaat het toetsingskader van dit afvalplan voor.

Op 20 mei 2024 is de gewijzigde [EVOA \(EU\) 2024/1157](#) in werking getreden. De gewijzigde EVOA (hierna nEVOA) treedt gefaseerd in werking. Tot 20 mei 2026 zijn de bepalingen van [EVOA \(EU\) 1013/2006](#) nog van toepassing op het overbrengen van afval. In het [[Hoofdstuk grensoverschrijdend transport](#)] wordt hier verder op ingegaan. Wanneer het in dit hoofdstuk specifiek gaat over bepalingen uit de gewijzigde EVOA is dit aangeduid met 'nEVOA'. In de overige gevallen staat er enkel 'EVOA'. Als de oude en nieuwe bepalingen dezelfde zijn maar bijvoorbeeld de artikelen anders genummerd zijn, dan is het artikel uit de gewijzigde EVOA als uitgangspunt genomen en het artikel uit de nog niet gewijzigde EVOA tussen haakjes gezet.

Mate van nuttige toepassing / elke mate van storten of anderszins verwijderen

Wanneer in onderstaande tekst wordt gesproken over 'de mate van nuttige toepassing' heeft dat betrekking op de afvalstof nadat niet-materiaaleigen afval is afgescheiden. Dit geldt ook voor de zinsnede 'elke mate van storten of anderszins verwijderen'. Ook dan gaat het over de afvalstof nadat niet-materiaaleigen afval is afgescheiden.

Afvalstoffen met bepaalde ZZS

Als in de afvalstoffen die worden overgebracht ZZS voorkomen, kan het nodig zijn om van onderstaande toetsingskader af te wijken. Bijvoorbeeld als er POP's in zitten waardoor de POP-verordening beperkingen stelt aan het verwerken. [[Paragraaf 5.3 'ZZS en overige zorgstoffen'](#)]

geeft een overzicht van ZZS die in de afvalstof aanwezig kunnen zijn. [Hoofdstuk ZZS en overige zorgstoffen] geeft een overzicht van de wetgeving rond het verwerken van afvalstoffen met ZZS en biedt toetsingskaders wanneer een verwerking doelmatig is. Dit kan ook van belang zijn bij het beoordelen van een kennisgeving voor grensoverschrijdend transport.

Reikwijdte van het toetsingskader, bezwaargronden en voorwaarden

Onderstaand toetsingskader geldt voor alle deelstromen voor vloeibare olie- en brandstofrestanten zoals benoemd in [paragraaf 2.2 minimumstandaard] van dit afvalplan. Waar nodig benoemt het toetsingskader bepaalde deelstromen afzonderlijk, omdat daarvoor afwijkende bepalingen of voorwaarden gelden.

Het toetsingskader geldt voor de volgende overbrengingen:

- het overbrengen van afval binnen de Europese Unie, en
- invoer van buiten de Europese Unie en uitvoer naar buiten de Europese Unie, tenzij toetsing aan de EVOA al direct leidt tot bezwaar zie [paragraaf verbodsbepalingen] van het hoofdstuk grensoverschrijdend transport.

Het toetsingskader geeft aan wanneer een overbrenging niet is toegestaan en of er specifieke bepalingen gelden. In alle overige gevallen is de overbrenging wel toegestaan. In de eerste tabel staan bezwaargronden voor 'overbrenging voor nuttige toepassing' (artikel 12 EVOA). In de tweede tabel staan bezwaargronden voor 'overbrenging voor verwijderen' (artikel 11 EVOA). Voor het overbrengen voor verwijderen geldt vanaf 21 mei 2026 dat artikel 11 nEVOA van toepassing is. Vanaf deze datum verlenen de bevoegde autoriteiten van verzending en van bestemming geen toestemming voor een overbrenging voor verwijderen, tenzij aan alle voorwaarden uit artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA is voldaan. Zie ook het [hoofdstuk grensoverschrijdend transport].

Nuttige toepassing waarvoor de overbrenging <i>niet</i> is toegestaan	Specifieke bepalingen en bezwaargronden
Vorbereiden voor hergebruik	Gezien de aard en/of samenstelling van deze afvalstof is hergebruik geen reële optie.
(Voorlopige nuttige toepassing gevolgd door) recycling en andere nuttige toepassing	Als de mate van nuttige toepassing de overbrenging niet rechtvaardigt. Voor vloeibare brandstof- of olierestanten geldt dat elke mate van verwijderen te veel is (bezwaargronden 12 lid 1 onder b en i nEVOA (artikel 12 lid 1 onder g EVOA)).

Verwijderen waarvoor de overbrenging <i>niet</i> is toegestaan	Specifieke bepalingen en bezwaargronden
Alle vormen van (voorlopig) verwijderen behalve storten	Omdat hoogwaardiger verwerken in de vorm van nuttige toepassing mogelijk is (omdat niet voldaan is aan de voorwaarden van artikel 11 lid 1 onder a t/m h en/ of lid 2 nEVOA* (bezwaargrond artikel 11 lid 1 onder a EVOA)).
Storten	Omdat hoogwaardiger verwerken in de vorm van nuttige toepassing mogelijk is, en <ul style="list-style-type: none"> • op grond van nationale zelfvoorziening, en • bij overbrenging naar Nederland op grond van nationale wettelijke bepalingen (omdat niet voldaan is aan de voorwaarden van artikel 11 lid 1 onder a tot en met h en/of artikel 11 lid 2 nEVOA (bezwaargrond artikel 11 lid 1 onder a en b EVOA)).

Toelichting

Dit deel van het plan geeft toelichting op de toetsingskaders. Ook geeft het aanvullende informatie die van belang kan zijn bij het nemen van besluiten over het verwerken of het grensoverschrijdend transport.

Het gehele plan, en dus ook de toelichting, gaat over afvalstoffen. Daarom is ook de vraag belangrijk wanneer sprake is van een afvalstof of niet. In [[paragraaf 6 'afvalstof of niet-afvalstof'](#)] staat hierover specifieke informatie.

4. Toelichting op de afbakening

Dit plan heeft betrekking op vloeibare olie- en brandstofrestanten. Dit zijn bijvoorbeeld oliën die niet zijn gebruikt en vrijkomen bij het legen van brandstoftanks of smeeroletanks voorafgaand aan het schoonmaken van die tanks. Het kunnen ook ladingrestanten zijn. Daarnaast betreft het niet gebruikte partijen olie of brandstof die niet aan de specificaties voldoen (off-spec partijen). In olie- en brandstofrestanten kunnen naast olie ook water en sediment voorkomen. Daarnaast kunnen olie- en brandstofrestanten verontreinigingen bevatten zoals organische halogeenvormingen, zware metalen en chemicaliën.

Restanten smeer-, systeem-, hydraulische- of transformatorolie die niet gebruikt zijn, maar ook niet meer geschikt zijn voor het gebruik waarvoor zij oorspronkelijk bestemd waren vallen niet onder dit afvalplan, maar onder het afvalplan [[Afgewerkte olie](#)].

Afvalstoffen die vergelijkbaar zijn, maar onder andere plannen vallen

Onderstaande afvalstoffen zijn enigszins vergelijkbaar met de afvalstoffen uit dit plan, maar vallen onder andere plannen (niet limitatief):

Afvalstoffen	Afvalplan, ketenplan of afvalhiërarchie
Smeerolie van spaanloze bewerking (boor-, snij-, slijp- en walsolie of -emulsie)	[Afvalplan afgewerkte olie]
Afgewerkte olie (ongeacht het halogeengehalte of het PCB-gehalte)	[Afvalplan afgewerkte olie]
Rem- en koelvloeistof	[Afvalplan oplosmiddelen en glycolen]
Plantaardige en dierlijke oliën/vetten	Zie voor specifieke dierlijke oliën/vetten de [Factsheet dierlijk afval]. Verwerken volgens de [afvalhiërarchie] zoals beschreven in hoofdstuk 'instrumenten voor sturing'.
Oliehoudende boorspoeling en boorgruis	[Afvalplan oliehoudende boorspoeling]
Brandstof- of olierestanten met een gehalte PCB's van meer dan 0,5 mg/kg per congeneer 28, 52, 101, 118, 138, 153 en 180	[Afvalplan PCB-houdend afval]
Ander oliehoudend afval	[Afvalplan oliehoudend afval]

Euralcodes die een relatie hebben met dit plan (indicatief)

De volgende euralcodes kunnen betrekking hebben op afval dat valt onder de reikwijdte van dit afvalplan: 130701*; 130702*; 130703*; 160708*

Deze opsomming is indicatief. Euralcodes kunnen namelijk relevant zijn voor meerdere keten- of afvalplannen. Uitsluitend [[de afbakening](#)] van dit afvalplan bepaalt wat onder dit plan valt en niet deze opsomming van euralcodes.

5. Toelichting op hoogwaardig verwerken

5.1 Gescheiden houden en mengen van afvalstoffen

Voor mengen is in veel gevallen een vergunning nodig (zie de [[Beslisboom vergunningplicht mengen](#)]). De minimumstandaard en de afvalcategorieën uit bijlage II van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) vormen de basis voor de regels voor het gescheiden houden van afvalstoffen. In [[paragraaf 2.1.2 'vergunnen van mengen'](#)] is het toetsingskader opgenomen voor het vergunnen van het mengen van olie- en brandstofrestanten. Wanneer sprake is van 'mengen' staat beschreven in [[paragraaf 4.1 'definitie van mengen'](#)] van hoofdstuk 'mengen van afvalstoffen'.

5.1.1 Gescheiden houden van afvalstoffen

Onderstaand overzicht vat samen wanneer bedrijven of andere doelgroepen een verplichting hebben rond het gescheiden houden van olie- en brandstofrestanten. Soms is het een directe wettelijke verplichting en soms een afgeleide van het feit dat 'mengen' een milieubelastende activiteit is. Wil iemand die een plicht heeft om afvalstoffen gescheiden te houden deze toch samenvoegen, dan is sprake van mengen.

Situatie	Wettelijke verplichting (direct of afgeleid)
Gescheiden houden van <u>bedrijfsafvalstoffen</u> en <u>gevaarlijke afvalstoffen</u> (<i>algemeen</i>)	Bedrijven moeten vloeibare olie- en brandstofrestanten gescheiden houden en gescheiden afvoeren van ander afval, tenzij zij vergunning hebben voor mengen (<i>art. 3.195 en art. 3.196 Bal en hoofdstuk 'mengen van afvalstoffen'</i>). [Hoofdstuk mengen van afvalstoffen] van het CMP en [paragraaf 2.1 'vergunnen van mengen'] van dit afvalplan bevatten het toetsingskader voor het vergunnen van mengen.
Gescheiden houden van bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijk afval (<i>voorafgaand aan inzameling of afgifte</i>)	Onderstaande regels gelden uitsluitend voor 'ontdoeners' voordat de afvalstoffen zijn ingezameld of afgegeven. Ze gelden bovendien alleen voor ontdoeners die de afvalstoffen uitsluitend opslaan, mengen, opbulken, scheiden, herverpakken en/of verdichten. Deze regels wijken af van de regels over het gescheiden houden algemeen. Bedrijven moeten vloeibare olie- en brandstofrestanten altijd per afvalcategorie gescheiden houden en gescheiden afvoeren (<i>art. 3.39 Bal</i>). Hierop zijn geen uitzonderingen mogelijk. Een bedrijf dat eigen olie- en brandstofrestanten toch wil mengen met ander afval, heeft een vergunning nodig. [Hoofdstuk mengen van afvalstoffen] van het CMP en [paragraaf 2.1 'vergunnen van mengen'] van dit afvalplan bevatten het toetsingskader voor het vergunnen van mengen. De Afwalwijzer voor bedrijven is een instrument om te toetsen welke afvalstoffen een specifiek bedrijf gescheiden moet houden.
Gescheiden houden tijdens inzamelen	Inzamelaars moeten vloeibare olie- en brandstofrestanten die gescheiden worden afgegeven altijd per afvalcategorie gescheiden houden (<i>art. 1b. Besluit inzamelen afvalstoffen</i>). Hiervan mag niet worden afgeweken. Voor het inzamelen van vloeibare olie- en brandstofrestanten is een inzamelvergunning op grond van het Besluit inzamelen afvalstoffen (Bia) noodzakelijk als het gaat om oliehoudende scheepsafvalstoffen die bij het in bedrijf zijn of het onderhoud van een schip aan boord ontstaan. Zie de [leidraad vergunningverlening] voor meer informatie over de inzamelvergunningplicht. In de inzamelvergunning kan het bevoegd gezag toestaan dat afvalstoffen die onder de inzamelvergunning vallen, niet gescheiden hoeven te worden gehouden. [Hoofdstuk mengen van afvalstoffen] van het CMP en [paragraaf 2.1 'vergunnen van mengen'] van dit afvalplan bevatten het toetsingskader voor het vergunnen van mengen.
De milieustraat (<i>grof huishoudelijk afval</i>)	Het Bal noemt 18 afvalstoffen waarvoor een milieustraat een verantwoordelijkheid heeft (zelf een voorziening moet hebben of moet doorverwijzen). Vloeibare olie- en brandstofrestanten behoren niet tot die 18. Als de milieustraat vloeibare olie- en brandstofrestanten toch aanneemt, dan moeten hiervoor wel aparte, specifieke opslagvoorzieningen aanwezig zijn, tenzij vergunning voor het mengen is verleend (<i>Toelichting op Bal, art. 4.623</i>). [Hoofdstuk gescheiden inzameling huishoudelijk afval] gaat specifiek in op scheiden op de milieustraat.

Gemeentelijke inzameling (huishoudelijk afval)	Gemeenten hebben een plicht tot het gescheiden inzamelen van klein chemisch afval (kca) bij huishoudens. Voor kca geldt dat de meeste gemeenten beschikken over een brengvoorziening op de milieustraat. In [Hoofdstuk Gescheiden inzameling huishoudelijk afval] zijn de plichten van gemeenten beschreven.
--	--

5.1.2 Toelichting op mengen van afvalstoffen

Bij het verwerken van afval vindt vaak ook mengen plaats met ander afval of met niet-afval. Voor het beoordelen van 'mengen' zijn het [[hoofdstuk mengen van afvalstoffen](#)] en de daarin opgenomen toetsingskaders de basis. Daar moet het bevoegd gezag altijd rekening mee houden.

In het hoofdstuk komt een aantal specifieke situaties van mengen aan bod, zoals bijvoorbeeld:

- [[paragraaf 4.2.2 'mengen van gevaarlijk afval'](#)];
- [[paragraaf 4.2.4 'mengen van POP-houdende afvalstoffen'](#)] en/of [[paragraaf 4.2.3 'mengen van afvalstoffen die PBT- of zPzB-stoffen of stoffen van 'gelijkwaardige zorg' bevatten'](#)].

Kijk altijd bij alle toetsingskaders van het hoofdstuk of deze op het mengen van vloeibare olie- en brandstofrestanten van toepassing zijn.

De essentie van het vergunnen van het mengen van olie- en brandstofrestanten (afvalcategorie 67) is dat verwerking conform de minimumstandaard mogelijk moet blijven na het mengen. Voor vloeibare olie- en brandstofrestanten betekent dat het volgende:

- Restanten brandstof en olie kunnen, afhankelijk van de mate van verontreiniging en de grootte van de partij, in een aantal gevallen relatief eenvoudig worden opgewerkt tot een bruikbare olie. Om dit gebruik mogelijk te maken, moeten de specifieke productspecificaties behouden blijven. In dat geval kan het onderling mengen van niet gebruikte oliën en het mengen met niet-afvalstoffen worden toegestaan.
- Het bevoegd gezag kan vergunning verlenen voor het mengen van olie- en brandstofrestanten onderling en met andere (oliehoudende) afvalstoffen ten behoeve van verbranden in installaties met toereikende emissiebeperkende maatregelen. Dit betekent dat mengen om de olie in mobiele installaties zonder dergelijke maatregelen of buiten installaties te verbranden niet is toegestaan, met uitzondering van brandstofrestanten die voldoen aan de brandstofsificaties.
- Het mengen van olie- en brandstofrestanten met als doel de concentraties van organische halogeenvormingen te verlagen om zo de oliefractie als reguliere brandstof op de markt te kunnen brengen, is strijdig met het [Besluit organisch-halogeengehalte brandstoffen](#). Deze beperking geldt voor olie- en brandstofrestanten met een gehalte aan organische halogeenvormingen van meer dan 50 mg/kg.

5.2 Toelichting op de minimumstandaard

De onderstaande tabel vat de verwerkingsopties samen die op basis van de minimumstandaard vergund kunnen worden. De paragrafen onder de tabel geven meer uitleg en detail op die verschillende verwerkingsopties en geven ook meer informatie over de minimumstandaard uit paragraaf 2.

Afvalhiërarchie	Samenvatting
<u>Hergebruik</u> (als vorm van preventie)	Gezien de aard van de afvalstof is hergebruik geen optie.
<u>Vorbereiden voor hergebruik</u>	Gezien de aard van de afvalstof (restanten) is voorbereiden voor hergebruik geen optie.
<u>Recyclen</u>	Recyclen is uitsluitend een optie voor olierestanten, bijvoorbeeld door het terugwinning van olie voor een specifiek gebruik (maar geen brandstof). De toepassing als brandstof en het maken van een brandstof voldoen niet aan de definitie van recyclen.
<u>Andere nuttige toepassing</u>	Het bevoegd gezag kan vergunning verlenen voor andere nuttige toepassing van vloeibare olie- en brandstofrestanten. <u>Hoofdgebruik als brandstof</u> of opwerken tot een (bestanddeel voor een) brandstof is een vorm van andere nuttige toepassing.
<u>Verbranden als vorm van verwijderen</u>	Het verbranden als vorm van verwijderen voldoet niet aan de minimumstandaard.
<u>Storten</u>	Voor vloeibare olie- en brandstofrestanten geldt een stortverbod.

5.2.1 Voorbereiden voor hergebruik

Gezien de aard van de afvalstof (restanten) is voorbereiden voor hergebruik geen optie. Van 'voorbereiden voor hergebruik (en hergebruik) kan alleen sprake zijn als de olie of brandstof al een eerste keer zou zijn gebruikt. Dat is gezien de aard van deze afvalstoffen niet aan de orde.

5.2.2 Recyclen

Als olierestanten door destillatie worden verwerkt tot een toepasbare olie die voldoet aan de productspecificaties, is sprake van recycling. Dit is toegestaan op basis van de minimumstandaard.

Voor brandstofrestanten is recycling per definitie geen optie omdat de definitie van recycling de inzet als brandstof of de productie van een brandstof uitsluit.

5.2.3 Andere nuttige toepassing

Dit is de minimumstandaard voor zowel brandstof- als olierestanten. Olie- en brandstoffen kunnen door middel van destillatie worden verwerkt tot een toepasbare brandstof.

Met andere vormen van fysische verwerking van oliehoudend afval, bijvoorbeeld (warm) bezinken, filtreren, decanteren en centrifugeren, vindt vrijwel alleen verlaging van het water- en sedimentgehalte plaats. Andere verontreinigingen, oxidatieproducten en additieven zoals zwavel- en chloorverbindingen, organische verontreinigingen en metalen worden hiermee niet afgescheiden uit de olie. Via deze processen is het niet mogelijk om een zuivere olie of brandstof te verkrijgen.

Informatie die betrokken kan worden bij het verlenen van vergunningen voor het verwerken van oliehoudend afval tot brandstof staat in [[paragraaf 3.4 'productie vloeibare brandstoffen uit afval'](#)] van het hoofdstuk 'thermisch verwerken'. Bij het beoordelen van een vergunningaanvraag zal in ieder geval rekening moeten worden gehouden met alle mogelijke verontreinigingen die in de olie- en brandstofrestanten kunnen voorkomen. Zolang niet voldaan is aan de criteria voor niet-afvalstoffen blijft wel sprake van een afvalstof (zie [[paragraaf 6.1 'afvalstof of niet-afvalstof'](#)]).

Voor vloeibare olie- en brandstofrestanten is ook andere nuttige toepassing in de vorm van ~~hoofd~~gebruik als brandstof toegestaan. Dit kan bijvoorbeeld door de restanten zonder voorbehandeling te gebruiken in cementovens of elektriciteitscentrales.

De minimumstandaard beperkt de toepassing van olierestanten als brandstof tot gebruik in installaties waarvoor emissiebeperking is gereguleerd in specifieke regelgeving en/of in een omgevingsvergunning waarin waarborgen voor mens en milieu kunnen worden vastgelegd. Dit betekent dat afzet van olierestanten als of het verwerken van deze restanten tot (een bestanddeel van) brandstoffen voor voer-, vaar- en vliegtuigen, voor andere mobiele toepassingen zonder dergelijke maatregelen of voor vormen van inzet buiten installaties niet is toegestaan. Hiervoor neemt het bevoegd gezag zo nodig sturingsvoorschriften in vergunningen van verwerkers op.

5.2.4 Verbranden als vorm van verwijderen

Het bevoegd gezag kan geen vergunning verlenen voor het verbranden - als vorm van verwijderen - van vloeibare olie- en brandstofrestanten, omdat dit laagwaardiger is dan de minimumstandaard.

5.2.5 Storten

Voor vloeibare olie- en brandstofrestanten geldt een stortverbod op grond van categorie 1 (vloeibare afvalstoffen) van artikel 1, lid 1, van het [Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen](#).

5.3 Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) en overige zorgstoffen

Van de ZZS in onderstaande tabel is bekend¹ dat ze in olie- en brandstofrestanten kunnen voorkomen in concentraties boven de concentratiegrenswaarde in [tabel 1] van hoofdstuk 'ZZS en overige zorgstoffen'. Als dat het geval is, moet bij het beoordelen van de vergunbaarheid van een nuttige toepassing van de afvalstof het toetsingskader van [Hoofdstuk ZZS] betrokken worden.

Regels voor specifieke ZZS

Voor veel zorgstoffen gelden Europese regels. Bevat een afvalstof een stof die onder het Verdrag van Stockholm is aangemerkt als persistente organische verontreinigende stof (persistent organic pollutant, POP), dan moet de verwerking op de eerste plaats voldoen aan de [POP-verordening](#). In geval van recyclen tot materialen die op de markt worden gebracht (als niet-afvalstof), kunnen de POP-verordening, de [REACH-verordening](#) en productregelgeving beperkingen inhouden voor de aanwezigheid van een zorgstof. In de tweede kolom van onderstaande tabel is aangegeven of de betreffende ZZS is opgenomen in de POP-verordening of op de kandidaten-, restrictie- of autorisatielijst van REACH. Zie ook [paragraaf 3.2 'wetgeving gericht op uitfaseren en beperken van gebruik'] van het van hoofdstuk 'ZZS en overige zorgstoffen'.

Acceptatie- en verwerkingsbeleid afvalverwerkers

Afvalverwerkers moeten aandacht besteden aan ZZS in de acceptatie- en verwerkingsprocedures (A&V), zie [[Leidraad vergunningverlening](#)]. Bij het aanvragen van een vergunning maken afvalbedrijven en het bevoegd gezag per geval een afweging welke ZZS en andere zorgstoffen relevant zijn in een specifieke situatie. Onderstaand overzicht kan als startpunt worden gebruikt om een indicatie te krijgen welke ZZS aandacht vragen, maar is niet limiterend. ZZS en andere zorgstoffen kunnen al bij lage concentraties relevant zijn voor de wijze waarop afvalstoffen verwerkt kunnen of mogen worden, bijvoorbeeld doordat bij de verwerking emissies naar bodem, water of lucht optreden. Zie ook de webpagina '[aanpak van zeer zorgwekkende stoffen](#)' (IPLO) en de [ZZS-navigator](#) van het RIVM.

Afvalstof of niet-afvalstof

ZZS en overige zorgstoffen kunnen ook relevant zijn bij het beoordelen of sprake is van een afvalstof of niet-afvalstof. Zie hiervoor het [[Hoofdstuk afvalstof of niet-afvalstof](#)].

Overzicht van relevante ZZS

Aardolie en aardolie-derivaten (stoffen die zijn afgeleid van aardolie) zijn natuurlijke grondstoffen die worden gebruikt om olieproducten en motorbrandstoffen te maken. Aardolie-derivaten zijn veelal als ZZS aangemerkt, omdat ze kankerverwekkende en/of mutagene eigenschappen hebben. Daarnaast kunnen ook andere ZZS aanwezig zijn in olie.

Onderstaande tabel geeft een overzicht (niet-limitatief) van ZZS die boven de concentratiegrenswaarde in [tabel 1] van hoofdstuk 'ZZS en overige zorgstoffen' aanwezig kunnen zijn in brandstof en olierestanten. Het betreft een momentopname van beschikbare kennis. Op enig moment kan nieuwe informatie beschikbaar komen, door nieuwe of betere metingen maar ook doordat het gebruik van zorgstoffen in grondstoffen en producten verandert.

ZZS	Regelgeving	Afvalstoffen en omschrijving
Hydrazine	REACH-bijlage XVII (restrictie 28)	In restanten brandstof.
Polychloorbifenylen (PCB's)	POP-verordening	In restanten transformatorolie, maar ook in andere deelstromen die onder dit plan vallen.

¹ Bron: SGS Intron, 2019, ZZS in afvalstoffen.

6. Overige informatie

6.1 Afvalstof of niet-afvalstof

In een circulaire economie gaan zo min mogelijk materialen verloren. Voor steeds meer residuen, gebruikte producten of afvalstoffen wordt een veilige, zinvolle en zo hoogwaardig mogelijke toepassing gezocht. Daarbij wordt steeds vaker de vraag gesteld of een materiaal een afvalstof is, of nog moet blijven. Voor het werken met afvalstoffen gelden namelijk specifieke regels en vaak is ook een specifieke vergunning vereist in verband met de veiligheid voor mens en milieu. Bovendien mag niet zomaar elk bedrijf met afvalstoffen werken en ook bij (grensoverschrijdend) transport is de status van belang.

Het begrip 'afvalstof' moet ruim worden uitgelegd. In beginsel kan elke stof of elk voorwerp een afvalstof zijn, wanneer de houder zich daarvan ontdoet, wil of moet ontdoen. Meer informatie over het zelf maken van deze beoordeling, is te vinden in [[hoofdstuk afvalstof of niet-afvalstof](#)] van het CMP en de [Handreiking Afvalstof of niet-afvalstof](#).

Voor olie- en brandstofrestanten volgt hier een aantal specifieke aandachtspunten bij de beoordeling afvalstof of niet-afvalstof. Deze aandachtspunten beschrijven niet het volledige beoordelingskader.

Voortgezet gebruik

Olie- en brandstofrestanten betreffen meestal eerst een afvalstof. Bij brandstofrestanten en restanten van olieproducten kan echter sprake zijn van een niet-afvalstof via [voortgezet gebruik](#). Restanten brandstof en andere olieproducten komen vrij bij het legen van opslagtanks voorafgaand aan het schoonmaken van die tanks. Het kunnen ook ladingrestanten zijn of partijen brandstof die, bijvoorbeeld vanwege te hoge viscositeit, niet aan vereiste specificaties voldoen (off-spec partijen). Als een partij brandstof voor een afnemer off-spec blijkt te zijn maar voor de leverancier waardevol blijft als product voor andere afnemers, hoeft geen sprake te zijn van een afvalstof. Het hangt voornamelijk van het soort verwerking en gedrag van de houder af of sprake is van voortgezet gebruik of van een afvalstof. Is de intentie van de houder om de olie- en brandstofrestanten terug te leveren aan de leverancier voor doorverkoop? Dan is dit een aanwijzing dat er sprake zou kunnen zijn van voortgezet gebruik. Wanneer wordt voldaan aan de toetsingsgronden zeker gebruik, rechtmatig gebruik en voldoende hoogwaardig gebruik is sprake van voortgezet gebruik. Voor de beoordeling of sprake is van een afvalstof of voortgezet gebruik zal per geval een afweging moeten worden gemaakt over de afvalstatus van het materiaal, op basis van alle feiten en omstandigheden van dat geval.

Op de markt als niet-afvalstof

In alle gevallen geldt dat wanneer restanten brandstof en andere olieproducten als niet-afvalstof op de markt wordt gebracht (al dan niet direct of na nuttige toepassing), het minimaal moet voldoen aan de geldende productregelgeving. Hierbij moet onder andere gedacht worden aan REACH, de [POP-verordening](#), het [Besluit organisch-halogeengehalte van brandstoffen](#) en de eisen volgend uit de Warenwetgeving. Voor het inzetten als brandstof moet ook gedacht worden aan de informatie die staat in [[paragraaf 3.4 'productie vloeibare brandstoffen uit afval'](#)] van het hoofdstuk 'thermisch verwerken'.

6.2 Terugwinnen van kritieke materialen

Kritieke materialen zijn grondstoffen als metalen en mineralen die van significante economische waarde zijn en waarvoor een verlaagde leveringszekerheid bestaat omdat de EU in hoge mate afhankelijk is van niet-EU landen. In sommige afvalstoffen zitten deze kritieke materialen. Uit bepaalde afvalstoffen kunnen deze materialen worden teruggewonnen of zijn daartoe ontwikkelingen gaande. We spreken dan van 'potentieel terugwinbare kritieke materialen'.

Olie- en brandstofrestanten bevatten naar verwachting geen potentieel terugwinbare kritieke materialen. Deze afvalstof wordt in het rapport 'Terugwinpotentieel secundaire kritieke grondstoffen op basis van afvalplannen in het LAP3' (TNO, 2023) niet genoemd als kansrijke afvalstof hiervoor.

In [[paragraaf 2.3.6 'kritieke materialen en hoogwaardigheid'](#)] van hoofdstuk 'recycling van afvalstoffen' van het CMP staat meer informatie over kritieke materialen in relatie tot afvalverwerking.

6.3 BREF in relatie tot minimumstandaard

De minimumstandaard voldoet aan de BBT-referentiedocumenten (BREF's) die zijn opgesteld in het kader van de Richtlijn industriële emissies (RIE) en voorheen in het kader van de in de RIE opgenomen IPPC-richtlijn. In het rapport [rapport] is het resultaat van deze toetsing weergegeven.

Deze toets wordt uitgevoerd zodra de minimumstandaarden vaststaan. Dat is pas na het verwerken van de inspraak op het ontwerp-afvalplan.

6.4 Bronvermelding

Voor dit onderdeel van het CMP zijn de volgende documenten gebruikt:

- TNO (2023). [[Terugwinpotentieel secundaire kritieke grondstoffen op basis van afvalplannen in het LAP3](#)].
- SGS Intron (2019). [ZZS in afvalstoffen – update 2019](#).

Toekomstplannen

Het beleid en de kennis over circulaire economie is in ontwikkeling. Nieuwe beleidsintenties, wijzigingen van bestaand beleid of wijzigingen in wet- en regelgeving kunnen allemaal leiden tot aanpassingen van het CMP. Het CMP wordt daarom regelmatig geactualiseerd.

Door de ontwikkelingen op het gebied van chemische recycling kunnen de komende jaren nieuwe mogelijkheden komen om van olie- en brandstofrestanten hoogwaardige producten te maken.

Meer informatie over de ontwikkeling van het CMP en hoe stakeholders daarbij worden betrokken leest u in het [hoofdstuk wat is het CMP](#).